Villa Kulttala

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Päivitetty 22.10.2026

Villa Kultala

Villa Kultala sijaitsee Kurikassa, Jalasjärvellä, pienessä Koskuen kylässä.

Kultalassa asuvat nuoret ovat iältään 7-17 -vuotiaita.

Jokaisella Kultalan lapsella on oma huone, josta löytyy myös oma wc ja suihku.

Jokaisella Kultalan lapsella on kaksi omaohjaajaa.

Saat yhdessä omaohjaajasi kanssa sisustaa
huoneestasi sinulle mieleisen.

Kultalan pihapiirissä löytyy muun muassa frisbeegolfrata,
keinut, skeittiramppi ja koripalloteline.

Kultalan sisätiloista löytyy myös biljardipöytä ja aistihuone,
missä voit esimerkiksi rentoutua ja viettää aikaa.

Villa Kultala

Villa Kultassa saat harrastaa sinulle mieluista harrastusta .

Villa Kultalassa puuhataan yhdessä kaikenlaista.

Yksiköllä vierailee paljon eläinystäviä ja Villa Kultalassa
voi harkinnan mukaan olla mahdollisuus omaan lemmikkiin.

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Hyvää kohtelua suunnitelma on tehty yhdessä Villa Kultalaan sijoitettujen lasten kanssa.

Suunnitelman tarkoitus on tukea Villa Kultalaan sijoitettujen lasten itsemääräämisoikeuden toteutumista sijoituksen aikana.

Villa Kultalassa kohtelemme jokaista ihmistä sekä eläintä arvostavasti ja kunnioittavasti.

Suunnitelman avulla vahvistetaan lasten ja aikuisten yhteisymmärrystä Villa Kultalan säännöistä ja arjen toiminnasta. Yhteinen ymmärrys asioista luo luottamusta ja avoimuutta lasten ja aikuisten välille.

Hyvää kohtelua koskevan suunnitelman avulla on tarkoitus ehkäistä rajoitustoimenpiteiden käyttöä.

Villa Kultalassa hyvästä kohtelusta keskustellaan jokaisen lapsen kanssa arjessa, omaohjaajahetkissä, asiakassuunnitelmaneuvotteluissa ja yhteisöpalavereissa.

Villa Kultalan arvot

- Yhteisöllisyys
- Osallisuus
- Toisen kunnioittaminen
- Turvallisuus
- Tasavertaisuus
- Yksilöllisyys

Lasten itsemääräämisoikeuden tukeminen ja sen vahvistaminen

Lapsen omiin toivomuksiin ja mielipiteisiin kiinnitetään huomiota. Villa Kultalassa jokaisella lapsella on oma huone, jonka hän voi sisustaa haluamallaan tavalla.

Yhteisöpalavereissa lapset saavat esittää omia toiveitaan ruokalistaan, sekä toimintatorstaiden ja laatulauantaiden ohjelmaan. Tällä tavalla he saavat osallistua retkien ja yhteisten aktiviteettien suunnitteluun.

Lapsilta kysytään viikottain palautetta aktiviteeteista ja toiminnasta.

Villa Kultalaa hankitaan lasten toiveiden mukaisia harrastusvälineitä ja toteutetaan lasten omia harrastustoiveita, jotta jokaisella nuorella olisi mieleistä tekemistä omassa arjessaan.

Lapsille maksetaan viikkorahaa 17e/ viikko. Lapset saavat itse päättää mihin käyttävät omat rahansa.

Lapsilla on vaikuttamismahdollisuus omaan pukeutumiseen sekä hygieniaostoksiin.

Villa Kultalan säännöt

Yksikön alueella ei tehdä avotulta

Yksikössä ei käytetä, säilytetä tai myydä päihteitä

Yksikössä ei käytetä väkivaltaa tai sanallista uhkailua

Toisia lapsia tai aikuisia ei saa kuvata ilman toisen lupaa

Villa Kultalan arjen käytännöt

Käyttäydytään hyvin ja toista kunnioittavasti.

Kunnioitetaan toisten yksityisyyttä ja esim. toisten kuvaaminen on kielletty.

Keskustelemme toisillemme ja kuuntelemme toisiamme.

Ulkoilusta sovitaan vuorossa olevan ohjaajan kanssa.

Hiljaisuus alkaa arkena 21:30 ja viikonloppuisin sekä loma-aikoina klo 22.

Omista tavaroista huolehditaan. Kenellekään ei lainata tavaroita tai rahaa. Kaikenlainen kaupankäynti on kielletty.

Huolehditaan yhdessä siisteydestä ja jokainen siivoaa omat jälkensä yleisistä tiloista.

Hyvä kohtelu voi olla esimerkiksi seuraavia asioita:

Tullaan toimeen kaikkien kanssa.

Ymmärretään toisiamme ja ollaan myötätuntoisia.

Välitetään toisistamme.

Keskustellaan normaalilla äänellä.

Aikuiset on tukena ja kuuntelee.

Jokaisella on oikeus omaan rauhaan.

Arvostetaan toistemme mielipiteitä.

Tehdään asioita paljon yhdessä.

"Välillä jotkut nuoret voi käyttäytyy huonosti ja tyyliin kiljuu, mut ohjaajat puuttuu siihen sit kyl."

Omaohjaajat Villa Kultalassa

Villa Kultalassa arjen työ perustuu hyvään vuorovaikutussuhteeseen ja vahvaan omaohjaajuuteen.

Jokaiselle lapselle nimetään kaksi omaohjaajaa.

Omaohjaajat toimivat “lähiaikuisena” koko Villa Kultalassa asumisen ajan.

Omaohjaajan ensisijainen tehtävä on muodostaa turvallinen ja myönteinen suhde lapsen kanssa.

“Se on hyvä, et yks tyyppi on perillä mun kaikista asioista”

“On chillii, et meil on omaohjaajat ja olis kivaa jos mun omaohjaaja olis aina töissä!”

Lastensuojelulaitoksessa tehtävät päätökset

Lastensuojelulaitoksessa hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva työntekijä voi tehdä alla olevia päätöksiä. Poikkeuksena on yhteydenpidon rajoitus, josta voi päättää ainoastaan lastensuojelulaitoksen johtaja tai hänen sijaisensa enintään 30 vuorokauden ajaksi.

4 b § Aineiden ja esineiden poisottaminen kodin ulkopuolelle sijoitetulta lapselta

4 c § Päätöksenteko aineen ja esineen poisottamisesta

63 § Yhteydenpidon rajoittaminen

65 § Aineiden ja esineiden poisottaminen lastensuojelulaitoksessa

66 § Henkilöntarkastus

66 a § Henkilönkatsastus

67 § Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen

68 § Kiinnipitäminen lastensuojelulaitoksessa

68 a § Kiinnipitäminen lapsen luvatta lastensuojelulaitoksesta poistumisen estämiseksi

69 § Liikkumisvapauden rajoittaminen

69 a § Luvatta lastensuojelulaitoksesta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen

69 b § Lapsen kiinniotto

69 c § Kiinniotetun lapsen kuljettaminen

70 § Eristäminen

"Rajarit on kyl ollu aina perusteltuja, vaikka ne onkin siinä hetkessä sillo ärsyttänyt. Niit ei oo kyl ollu mulla pitkään aikaan..."

Rajoituspäätökset, joita sosiaalityöntekijä voi tehdä

Sinulle nimetty sosiaalityöntekijä voi päättää:

-Sinulle osoitettua viestiä tai muuta lähetystä, joka on tarkastettu, ei luovuteta sinulle

-Liikkumisvapauden rajoittamisesta, jos rajoittaminen on tarpeen pidempään kuin seitsemän (7) vuorokautta

-Erityisen huolenpidon lopettamisesta.

-Yhteydenpidon rajoittamisesta kiireellisen sijoituksen yhteydessä.

Johtava sosiaalityöntekijä voi päättää:

-Yhteydenpidon rajoittamisesta

-Olinpaikan ilmoittamatta jättämisestä esimerkiksi vanhemmille

-Erityisen huolenpidon aloittamisesta ja jatkamisesta.

Päätökset, jotka eivät ole rajoitustoimenpiteitä

Lastensuojelulakiin 1.10.2026 tulleiden muutosten yhteydessä lastensuojelulaitoksessa on jatkossa mahdollista ottaa pois aine tai esine lapselta siten, ettei kyseessä ole lastensuojelulain mukainen rajoitustoimenpide (lastensuojelulaki 4 a ja a b §). Näin ollen tämän perusteella voidaan jatkossa ottaa aineita ja esineitä haltuun myös avohuollon tukitoimena sijoitetulta lapselta.

Ohjaaja voi ottaa sinulta pois esimerkiksi päihteitä, tupakkatuotteita tai vaarallisen esineen. Myös muita tavaroita voidaan ottaa pois, jos on perusteltu syy epäillä, että käytät niitä vaarallisesti tai vahingoitat niillä omaisuutta.

Myös rahaa, maksukortin tai puhelimen voi ottaa pois, mutta vain laissa kerrotuista syistä. Jos puhelimesi otetaan pois, sinulle järjestetään muu tapa pitää yhteyttä läheisiisi. Vaikka rahasi otettaisiin pois, saat käyttää niitä hyväksyttäviin tarkoituksiin ohjaajan kanssa.

Aine tai esine voidaan pitää sinulta pois vain sen aikaa, kun se on välttämätöntä. Tavara palautetaan, kun poisottamiselle ei enää ole perustetta. Kaikkea ei kuitenkaan palauteta: esimerkiksi laittomia aineita ei anneta takaisin, ja tiettyjä alkoholi- ja tupakkatuotteita voidaan hävittää.

Jos poisotettua ainetta tai esinettä ei palauteta sinulle heti, kun tilanne on rauennut, tulee poisottamisesta tehdä kirjallinen päätös. Päätöksen voi tehdä laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva työntekijä.

Rajoitustoimenpiteet

Yhteydenpidon rajoittaminen 62 § ja 63 §

Sinulla on oikeus pitää yhteyttä läheisiisi. Jos yhteydenpidosta ei pystytä sopimaan, sitä voidaan rajoittaa vain laissa kerrotuista syistä. Syynä voi olla esimerkiksi se, että yhteydenpito vaarantaa sinun tai muiden turvallisuutta tai estää tarvitsemasi hoidon toteutumista.

Rajoitus voi koskea tapaamisia, puheluita tai viestejä. Vakavan päihteiden käytön, rikoskierteen tai muun vakavasti itseäsi vahingoittavan toiminnan katkaisemiseksi voidaan rajoittaa myös yhteydenpitoa ihmisiin, joiden henkilöllisyyttä ei tunneta.

Yhteydenpidon rajoittamisesta tehdään kirjallinen päätös. Siinä kerrotaan, miksi yhteydenpitoa rajoitetaan, keitä rajoitus koskee ja kuinka kauan se kestää.

Rajoitus pitää lopettaa heti, kun sitä ei enää tarvita. Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Rajoitustoimenpiteet

Aineiden ja esineiden poisottaminen lastensuojelulaitoksessa 65 §

Jos et anna vapaaehtoisesti pois sinulta poisotettavaa tavaraa, ohjaaja voi joutua ottamaan sen sinulta voimakeinoin. Näin saa toimia vain, jos asiasta ei voida sopia eikä poisottaminen voi odottaa.

Voimaa saa käyttää vain sen verran kuin on välttämätöntä. Tapahtuneesta tehdään kirjallinen selvitys sosiaalityöntekijällesi. Tavaran poisottamisesta tehdään tarvittaessa erikseen 4 c §:n mukainen päätös.

Henkilöntarkastus (66 §)

Jos on perusteltu syy epäillä, että vaatteissasi tai muuten ylläsi on aineita tai esineitä, joita laki sallii ottaa pois, ohjaaja voi tehdä sinulle henkilöntarkastuksen. Tarkastuksessa voidaan käyttää metallinilmaisinta. Tarkastus pitää tehdä hienotunteisesti ja yksityisyyttäsi kunnioittaen. Yleensä mukana on kaksi työntekijää. Tarkastus kirjataan, mutta siitä ei voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Henkilönkatsastus (66 a §)

Jos on perusteltu syy epäillä, että olet käyttänyt päihteitä, sinulle voidaan tehdä puhalluskoe tai ottaa virtsa-, sylki- tai verinäyte. Verinäytteen saa ottaa vain terveydenhuollon ammattilainen. Jos kiistät päihteiden käytön tai testituloksen luotettavuus pitää muuten varmistaa, näyte lähetetään tarkistettavaksi.

Henkilönkatsastuksesta tehdään päätös, mutta siitä ei voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Rajoitustoimenpiteet

Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen (67 §)
Huoneesi tai tavarasi voidaan tarkastaa, jos on perusteltu syy epäillä, että sinulla on esimerkiksi päihteitä tai muita lain mukaan poisotettavia tavaroita. Tarkastus voidaan tehdä myös, jos olinpaikkasi täytyy selvittää kiireellisesti. Sinulle kerrotaan tarkastuksen syy, ja yleensä saat olla itse paikalla.

Myös sinulle tullut kirje tai paketti voidaan tarkastaa, jos sen epäillään sisältävän poisotettavia aineita tai tavaroita. Tämä ei anna ohjaajalle oikeutta lukea kirjettäsi tai viestiäsi.

Jos viestin tai lähetyksen sisältö vaarantaisi vakavasti sinun tai jonkun muun henkeä, terveyttä, turvallisuutta tai kehitystä, sosiaalityöntekijäsi voi päättää, ettei sitä anneta sinulle. Tästä päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen. Pelkästä tarkastamisesta ei voi valittaa.

Kiinnipitäminen lastensuojelulaitoksessa (68 §)
Jos käyttäydyt sekavasti tai uhkaavasti ja olet todennäköisesti satuttamassa itseäsi tai muita, ohjaaja voi pitää sinusta kiinni. Kiinnipitämisen täytyy olla välttämätöntä välittömän vaaran tai merkittävän omaisuusvahingon estämiseksi. Ohjaajien on lopetettava kiinnipito heti, kun se ei enää ole välttämätöntä. Jos sinulle jää vammoja tai fyysisiä jälkiä tai pyydät itse lääkärintarkastusta, sinut viedään lääkärin tutkittavaksi.

Tapahtuneesta tehdään kirjallinen selvitys sosiaalityöntekijällesi. Tilanne käydään kanssasi läpi, ja saat kertoa, miltä se sinusta tuntui.

Rajoitustoimenpiteet

Kiinnipitäminen lapsen luvatta lastensuojelulaitoksesta poistumisen estämiseksi (68 a §)

Ohjaaja voi estää lähtösi pitämällä sinusta kiinni, jos olet poistumassa luvatta yksiköstä tai sen pihalta ja lähteminen aiheuttaisi vaaraa sinun tai jonkun muun terveydelle tai turvallisuudelle. Pelkkä luvatta lähteminen ei riitä perusteeksi.

Kiinnipitäminen voi tarkoittaa myös siirtämistäsi. Siinä noudatetaan samoja turvallisuutta ja lääkärintarkastusta koskevia sääntöjä kuin muussakin kiinnipitämisessä. Tapahtuneesta tehdään kirjallinen selvitys sosiaalityöntekijällesi.

Liikkumisvapauden rajoittaminen (69 §)

Sinua voidaan määräajaksi kieltää poistumasta yksiköstä tai sen alueelta. Näin voidaan toimia, jos se on välttämätöntä hoitosi ja suojelemisesi vuoksi. Syynä voi olla esimerkiksi vakavasti terveyttäsi tai kehitystäsi vaarantava päihteiden käyttö, rikollinen toiminta tai muu itseäsi vakavasti vahingoittava käyttäytyminen.

Yksikössä voidaan päättää enintään seitsemän vuorokauden rajoituksesta. Pidemmästä rajoituksesta päättää sosiaalityöntekijäsi. Rajoitus voi kestää yhtäjaksoisesti enintään 30 vuorokautta, mutta se pitää lopettaa aikaisemmin, jos sitä ei enää tarvita.

Rajoituksesta tehdään kirjallinen päätös, josta voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Rajoitustoimenpiteet

Luvatta lastensuojelulaitoksesta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen (69 a §)

Jos lähdet ilman lupaa, et palaa sovittuna aikana tai menet paikkaan, josta ei ole sovittu, ohjaajat ja sosiaalityöntekijäsi alkavat selvittää, missä olet. Tarkoituksena on löytää sinut ja saada sinut turvallisesti takaisin.

Laissa määritellyissä vakavissa vaaratilanteissa hyvinvointialue voi saada hätäkeskukselta puhelimesi tai muun käyttämäsi laitteen sijaintitiedot. Tämä ei tarkoita, että sijaintiasi saisi seurata jatkuvasti.

Lapsen kiinniotto (69 b §)

Jos olet luvatta poissa, ohjaaja tai siihen oikeutettu sosiaalihuollon viranhaltija voi ottaa sinut kiinni palauttaakseen sinut yksikköön. Sinusta voidaan pitää kiinni, jotta sinut saadaan siirrettyä turvallisesti autoon tai muuhun kuljetusvälineeseen.

Turvallisuuden vuoksi sinulle voidaan tehdä henkilöntarkastus ja ottaa pois esimerkiksi päihteitä tai vaarallisia tavaroita. Voimaa saa käyttää vain silloin ja sen verran kuin on välttämätöntä ja tilanteessa perusteltua. Toimenpiteet kirjataan.

Kiinniotetun lapsen kuljettaminen (69 c §)

Sinut voidaan tuoda takaisin yksikköön myös silloin, kun et itse halua palata. Matkan aikana turvallisuudestasi ja voinnistasi huolehditaan.

Kuljetuksen turvallisuuden vuoksi sinulle voidaan tehdä henkilöntarkastus ja ottaa pois lain mukaan poisotettavia aineita tai tavaroita. Matkan aikana sinusta saa pitää kiinni vain, jos käyttäydyt sekavasti tai uhkaavasti, todennäköisesti vahingoittaisit itseäsi tai muita ja kiinnipitäminen on välttämätöntä välittömän vaaran estämiseksi.

Rajoitustoimenpiteet

Poliisin virka-apu lastensuojelulaitoksesta ja perhekodista luvatta poissaolevan lapsen kiinniottamisessa ja kuljettamisessa (69 e §)

Jos palauttamiseesi liittyvää toimenpidettä ei voida tehdä vakavan turvallisuusriskin vuoksi, poliisilta voidaan pyytää siihen apua. Tarkoituksena on suojella sinua ja muita tilanteessa olevia.

Eristäminen (70 §)

Sinut voidaan pitää erillään muista lapsista, jos olet käyttäytymisesi vuoksi vaaraksi itsellesi tai muille. Eristäminen voi olla mahdollista myös muusta erityisen painavasta syystä, jos se on välttämätöntä henkesi, terveytesi tai turvallisuutesi suojelemiseksi.

Eristämisen aikana työntekijä on aivan lähellä sinua. Sinun pitää saada häneen yhteys ja voida keskustella hänen kanssaan. Sinusta huolehditaan koko ajan.

Eristäminen saa kestää enintään 12 tuntia. Jatkaminen vaatii uuden päätöksen ja erilliset perusteet. Yhteensä eristäminen saa kestää enintään 24 tuntia, mutta se pitää lopettaa heti, kun sitä ei enää tarvita. Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Eristämisen yhteydessä toteutettava kameravalvonta (70 a §)

Eristystilassa voidaan käyttää kameraa vain, jos sitä tarvitaan välttämättä turvallisuuden varmistamiseen. Kameravalvonnasta pitää kertoa sinulle.

Kamera ei saa kuvata WC- tai pesutilaa. Kamera ei myöskään korvaa työntekijää: hänen on edelleen oltava samassa tilassa tai aivan lähellä ja sinun tavoitettavissasi.

Rajoitustoimenpiteiden jälkeen toimiminen

Lastensuojelulain 74 a § mukaisesti rajoitustoimenpiteet käydään keskustellen läpi lapsen kanssa rajoitustoimenpiteen toteuttamisen jälkeen ja mietitään yhdessä miten vastaava voidaan jatkossa välttää. Tilanne käydään läpi heti, kun lapsi ymmärtää asian merkityksen.

Arvioinnissa käydään lapsen kanssa läpi rajoitukseen johtanutta tilannetta, rajoituksen tarve ja perusteet, rajoituksen toteuttamistapa ja vaikuttavuus sekä toimenpiteeseen osallistuneiden ohjaajien toimintaa tilanteessa.

Rajoitus ja sen toteuttamistapa käydään läpi yhdessä myös lapsen huoltajien kanssa.

“Se on kyl hyvä, et niistä puhutaan.”

Turvallisuus

Villa Kultalassa käydään uusien lasten tullessa yksikköön ja säännöllisin väliajoin keskustelua aggressiivisuudesta, itsehillinnästä ja suuttumuksesta.

Tähän Villa Kultalassa on olemassa oma haastattelulomake, jonka avulla pyritään ennaltaehkäisemään uhkaavia ja väkivaltatilanteita.

Haastattelulomake käydään aina lapsen kanssa keskustellen läpi ja lapsen toiveet esim. siitä miten häntä autetaan vaikeiden tunteiden hallinnassa ja rauhoittumisessa tuodaan kaikkien työntekijöiden tietoon.

Tunnetaitoja ja keskustelemalla ristiriitojen selvittämistä harjoitellaan yhdessä Villa Kultalan arjessa ja työstetään suunnitelmallisesti omaohjaajatyöskentelyssä. Villa Kultalassa pyörii myös ART-ryhmä.

Turvallisuus

Väkivallan uhatessa tilanteen ulkopuolella olevat lapset ja mahdolliset muut henkilöt ohjataan aikuisjohtoisesti rauhalliseen tilaan, jossa ohjaajat kertovat miksi näin toimitaan ja odottavat lasten kanssa tilanteen raukeamista.

Tilanteeseen jää tarvittava määrä ohjaajia ja tarvittaessa paikalle voidaan kutsua avuksi poliisi ja vartija.

Tämä toimintatapa käydään lasten kanssa heidän yksikköön tullessaan läpi, jotta he tietävät miksi näin toimitaan.

Tarvittaessa yksikköön kutsutaan lisäresurssia turvaamaan lasten ja muiden henkilöiden turvallisuutta.

“Te kyl suojelette meitä sillee,
et todellakin on turvallinen olo” *naurua*

Oikeusturvakeinot

Jos asiasi ei selviä keskustelemalla, käytössäsi on erityisiä lailla säänneltyjä mahdollisuuksia turvata omien oikeuksiesi toteutuminen. Niitä kutsutaan oikeusturvakeinoiksi.

Kukaan ei saa kieltää tai painostaa sinua luopumaan oikeudestasi käyttää oikeusturvakeinoja.

Sinua ei saa myöskään rangaista oikeusturvakeinojen käyttämisestä.

Täältä löydät tietoa omista oikeuksistasi lastensuojelussa ja siitä, mitä voit tehdä, jos koet, että sinua on kohdeltu väärin tai jokin päätös tuntuu epäoikeudenmukaiselta.

Saat myös ohjeet siihen, mistä voit hakea apua ja miten voit vieedä asiaasi eteenpäin.

QR-koodin takana oleva sivu on tulostettu hyvää kohtelua koskevan suunnitelman liitteeksi yksikköön nähtäville!